

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

La
35
175

La 35.175

Harvard College Library

FROM THE REQUEST OF

THOMAS HOLLIS, F.R.S.,

OF LINCOLN'S INN,

LONDON, ENGLAND.

29 April, 1897.

La 35.175

VINCENTII USSANI

IN

PERVIGILIUM VENERIS

CONIECTURAE

~~~~~  
EDITIO ALTERA  
~~~~~

ROMAE

TYPIS H. VOGHERAE

MDCCCLXXXVI.

Vincenigra

VINCENTII USSANI

IN

PERVIGILIUM VENERIS

CONIECTURAE

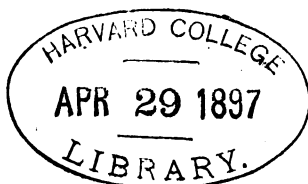
~~~~~  
EDITIO ALTERA  
~~~~~

ROMAE

TYPIS H. VOGHERAE

MDCCCLXXXVI.

La 35.175

Hollis fund.

Ex ephemeridibus quae inscribuntur Biblioteca delle Scuole
Classiche.

Mihi magna cum attentione animi fucatisimum recentioris Latinitatis artificium quod Pervigilium Veneris inscribitur legenti sub manu aliquot correctiones feliciter natae sunt quas ut statim ederem spes suasit in existimantium arbitrium haud facile esse venturas. Quod nisi ita sit futurum, nihil mea refert quum huiusmodi scripta veritatem non gloriam quaerant.

Ac primum in codicibus versus qui 35 locum obtinet ita legitur :

Totus est inermis idem quando nudus est Amor

quam scripturam Schulzius unus tutatus est, ceteri omnes Pithoeum secuti ita emendaverunt:

Totus est in armis idem quando nudus est Amor

vel

Est in armis totus idem quando nudus est Amor

ut Buechelerus qui lectionem *inermis* nihil morabatur. Et sane ita faciendum esset nisi interrogative post *Amor* interpungendo, nulla codicum litera mutata, versus 46 cum antecedentibus optime cohaereret:

Ite, Nymphae; posuit arma, feriatuſ est Amor :
Iuſſuſ eſt inermiſ ire, nuduſ ire iuſſuſ eſt
Neu quid arcu neu ſagitta neu quid igne laederet.
Sed tamen, Nymphae, cavete, quod Cupido pulcher eſt :
Totuſ eſt inermiſ idem quando nuduſ eſt Amor ?

vel

Est inermis totus idem quando nudus est Amor?

quae verborum transpositio minus probabilis hac mihi causa esse videtur quod artis metricae parum accuratae vestigia in hoc carmine saepius inveniantur ut versus 52 *Iussit omnes assidere pueri mater alitis*, versus 62 *Unde fetus mixtus omnes aleret magno corpore* versus 96 *Perdidi Musam tacendo nec me Apollo respicit*. Neque me fugit alios alium in modum hos versus correxisse, Buechelerum versum 62, ut Vergilianam imitationem a librario quodam in continuum carminis ordinem adscitam a poëta abiudicasse. Sed ab erratis quae dicuntur tantum absunt coniecturae ut eas silentio praeterire optimum consilium putem.

Graviorem corruptelam quam versus 35 passus est versus qui, intercalari interposito, sequitur. Quem, ne omnino ineptam lectionem codicis Pithoeani vel Thuanei vel Parisini 8071 afferam, in codice Salmasiano vel Parisino 10348 ita legimus :

Conpari Venus pudore mittit ad te virgines

Baehrensus autem ratus nulla ratione fieri posse ut Veneris pudor cum pudore Dianae aequaretur emendavit (Cf. *Jahrbücher für classische Philologie*, 1872, pag. 56).

Conparis Venus pudore mittit ad te virgines

At ne puellarum quidem pudor festum diem Veneris agentium *amorum copulatricis inter umbras arborum et flo-*

reas coronas et myrteas casas cum pudore Dianae aequandus erat: quin etiam puellis istis ut Nymphae sint silvas lucos fontes incolentes ne virginum quidem nomen erat relinquendum. Ut enim ait ipse poëta, Venus vellet Dianam rogare ut veniret si pudicam flecteret, vellet ut veniret si deceret virginem. Quoniam ergo pudicas et re vera virgines istis sacris interesse non decebat, versum 37 sic restituendum censeo

Non pari Venus pudore mittit ad te virgines

quae levis unius literae mutatio neminem fugit quanti momenti sit. Altera autem versus lectio quam in opusculo quod inscribitur *Unedirte lateinische Gedichte*, pag. 43 Baehrensus protulit ut illi suo invento locus daretur *dass die folgenden Verse die Botschaft der Venus an die Diana enthalten* ne confutationis quidem pretium facere mihi videtur.

Sed maiori difficultati versus 22-26 corrigendi dubito num meae vires sufficiant. Totus ille locus quem ne scriptor quidem, ut ita dicam, si renascatur, sanare possit, in codice Salmasiano ita scriptus est:

Ipsa iussit mane totae virgines nubant rosae
Facta prius de cruore deque Amoris oculis
Deque gemmis deque flammis deque solis purpuris
Cras ruborem qui latebat veste tectus ignea
Unica marita noto non pudebit solvere

ne menda manifesta ut *manet* pro *mane*, *tuae* pro *totae* transcribam. Thuaneus autem codex omnino cum Salmasiano consentit praeterquamquod *fusta* pro *facta*, *marito* pro *marita* noto habet. Qua de re illud ineptum *prius*, illud *pudebit* personaliter adhibitum ex archetypo ipso unde nostri codices fluxerint originem ducant oportet.

Ego ne illud quidem *nubant* poëtam scripsisse credo: *rubeant* scripsit quod librarius quidam imperitus in *rubant* unde illud *nubant* mutavit. Quod suo quisque arbitrato concedat aut neget: nemo invenietur qui in versu 23 *prius* defendendum censeat. Et profecto carminis omnes editores alius aliam correctionem huius vitii cogitaverunt, quas omnes facile refutabo. Lipsius qui primus Pervigilium edidit *aprimo* legi voluit, Sanadonus *aprugno* opinati de Adonidis cruore rosas factas esse poetam significavisse; quibus adstipulatus Bouhierus scripsit *adoneo*. Sed ut praetermittam poëtarum memoria non in rosam sed in anemonem sanguinei coloris Adonidem esse transformatum; ecquis dixerit cruorem aprinum vel aprugnum cruorem ex vulnere apri morsu illato profluentem? Idem dicere possit cruorem Achilleum sanguinem ex Hectoris vulneribus profluentem et similia idoneo sensu carentia. Correctio autem Bouhieri ne unam quidem literam cum codicum lectione communem habet.

Contra Sriverius bonam viam ingressus est, qui de Veneris cruore rosas factas esse opinatus, *prius* in *Cypris* mutavit. Qui genetivus cum gramaticae legi repugnaret O. Muellerus omnesque fere huius seculi editores *prius* in *Cypridis* mutaverunt. Et certe cur e Veneris cruore rosas factas esse poëta cecinerit maximum argumentum hoc habemus, quod eandem de rosarum origine sententiam scriptor epigrammatis 273 *De rosa* in Baehrensi recensione poëtarum Latinorum minorum expressit:

Aut hoc risit Amor aut hoc de pectine traxit
Purpureis Aurora comis aut sentibus haesit
Cypris et hic spinis insedit sanguis acutis.

At quis librarius dormitans scripturam *Cypridis* in *prius* mutavisset? quis inelegans scriptor tantam negligentiam admisisset ut scriberet Venerem imperavisse ut ruberent rosis non de *suo*, non de *eius* sed de *Cypridis* cruore

factis? quis non poëta, sed Latinus, sed barbarus, ut duo nodos in semetipsos implicatos una recidam pluralem numerum *rosae* cum singulari *facta* iunxisset? aut, *pudebit* personaliter adhibito, *facta pudebit* dixisset?

Ego, ut huius ratiocinationis finem faciam, opinor poëtam post *rosae* interpunxisse atque *eius* pro *Veneris* ut par erat posito, vocativo casu rosam allocutum, versum 23 ita scripsisse

Facta eius de cruore deque Amoris oculis

dein duo verba *facta eius* in quodam codice ubi *ejus* scriptum esset in unum coaluisse eamque lectionem scribam archetypi unde nostri codices fluxerint vel ipsos nostrorum codicum scribas *facta prius* interpretatos esse.

Quae cum ita sint, versum 26 ab interpretibus et editoribus infeliciter tentatum talem servare poterimus qualem in codice Thuaneo legimus:

Unica marito nodo non pudebit solvere

marito nodo interpretantes *nodo quem rosae solvunt ut puellae viris maritis zonam solvunt*; si post *purpuris* interpungendo stropham in duas periodos diviserimus et *igneum* in versu 25 pro *igneae* posuerimus. Quam abbatis De Longuerue (Cf. in *Poësies d'Horace traduites en français* par le R. P. Sanadon, Amsterdam-Leipzig 1756, VII, pag. 327-342: Pervigilium Veneris vulgo Catullo attributum, emendatum et notationibus illustratum ab illustrissimo Abbate de Longuerue) correctionem quibus rationibus adducti omnes Pervigilii editores neglexerint non video. Quid enim aliud esse potest vestis rosae nisi calyx? aut quis calyces igneos vidit? Contra bene *igneum rosae ruborem* dixeris, cum factus sit, ut ipse poëta ait, *Veneris*

de cruore deque Amoris oculis

Deque gemmis deque flammis deque solis purpuris

Neque dictioni huius poëmatis, ubi legitur

tussit Hyblaeis tribunal stare diva floribus [v. 49]

repugnat verborum duriusculus ordo :

Cras ruborem qui latebat veste tectus igneum

neque me deterret recordatio versuum 20-24

Umor ille quem serenis astra rorant noctibus

Mane virgineas papillas solvit umentis peplo.

unde complures collegerunt peplum seu vestem florum roscidum velum esse quo mane operiuntur. Ex istis enim versibus si insaniam quam Buechelerus animadvertit *umoris umentem peplum* idest *umorem solventis* expellere velis, *umentis in urgenti* mutes oportet.

Widener Library

007079286

3 2044 085 183 242

